

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. VI. An ignorantibus possit acquiri possessio per alium?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

¶ VI.

An ignorantibus possit acquiri possessio per alium?

1015. **Q**uestio procedit solum de illo, qui alias nobis acquirere potest, de quo aliquid dictum est l. 3. tit. 13. & cum primis dubitatur de Servo, & filio familias, an ille Domino; iste Patri etiam ignorantibus possit acquirere possessionem? nam aliqui concedunt, sed solum ex causa peculii; non autem rerum aliarum. Videtur tamen dicendum etiam ex causa sive peculii, sive alia, per servum Domino; & per filium familias Patri, quantumvis ignorantibus, posse acquiri possessionem; cuius ratio est, quia si id non possent, foret ex eo, quod leges loquantur restrictè solum ad casum ex causa peculii; sed contrarium constat ex pluribus legibus indefinite loquentibus.

1016. Primò enim L. 31. §. 3. ff. de Usucap. sic habetur: *si servus meus, vel filius, peculii, vel etiam meo nomine quid tenet, ut ego per eum ignorans possideam, vel etiam usucapiam, si is furere cæperit, donec in eadem causa res fuerit, intelligendum est, & possessionem apud me remanere, & usucapionem procedere, sicut per dormientes quoque eos idem nobis contingeret.* Idemque in colono, & inquilino, per quos possidemus, dicendum est. Deinde in L. 34. §. fin. ff. de acquirend. poss. dicitur: *servus quoque meus ignorantibus mihi acquireret possessionem; ubi ratio redditur: nam & servus alienus sive à me, sive à nemine possessus, potest mihi acquirere possessionem, si nomine meo eam adipiscatur, quod & ipsum admittendum est: perspicuum autem est, has leges procedere indefinite de possessione per illas ignorantibus acquirenda, ex quacunque causa; non autem cum restrictione ex causa peculii; ergo.*

1017. Dices: L. peregrè. 44. §. questum. 1. de acquirend. poss. unica causa, ex qua nobis ignorantibus per servum acquiratur possessio, assignatur ratio, & causa peculii; sic enim habetur dicto §. questum est, cur ex peculii casu per servum ignorantibus possessio quareretur? Dixi, utilitatis cau-

sa, iure singulari, receptum, ne cogentur Domini, per momenta, species, & causas peculiorum inquirere. Nec tamen eò pertinere speciem istam, ut animo videatur acquiri possessio: nam si non ex causa peculiari quaratur aliquid, scientiam quidem Domini esse necessariam, sed corpore servi quari possessionem. Deinde in L. quidquid 4. ff. eod. idem dicitur videtur de filio familias, ibi: *quidquid filius peculiari (id est, peculii) nomine apprehenderit, id statim Pater eius possidet, quamvis ignoret in sua potestate filium; ergo possessio acquiratur ignorantibus per illos, solum ex causa peculii.*

Antè respon. not. quòd ad usucapionem alicujus rei, præter ejus possessionem, requiratur scientia possessionis, hoc est, quòd quis sciat, se talem rem possidere; cuius ratio est, quòd ad usucapionem non proficit possessio, nisi bona fides sit in possidente; quæ non constat in ignorantibus possessionis; quia tamen, ut rectè observat textus in dicto §. 1. L. 44. nimis molestum foret Domino, vel Patri, si cogentur per momenta inquirere, quanam res, & quonam titulo sint in suo peculio; ideo iure speciali, causa utilitatis, receptum esse, ut ex tali causa peculiari etiam durante in Domino, vel Patre, ignorantibus possessionis, usucapio procedat; consequenter ex peculiari iure, seu causa, etiam ignorantibus acquireretur possessio, non qualiscunque, sed quæ simul proficit ad usucapionem, etiam si in acquirente, & possidente desit scientia possessionis; quibus positus:

Resp. ad object. dist. ant. in L. 44. unica causa, ex qua nobis ignorantibus per servum acquiratur possessio (deserviens ad usucapionem, etiam durante ignorantibus in Domino) assignatur ratio ex causa peculii C. non deserviens ad usucapionem etiam durante ignorantibus domini, N. ant. dist. conseq. ergo possessio (deserviens ad usucapionem etiam durante ignorantibus in Domino) acquiratur ignorantibus per illos solum ex causa peculii C. non deserviens ad usucapionem durante ignorantibus in Domino, N. conseq. nam extra illam causam peculiarem possessio acquisita non deservit ad usucapionem, nisi sciente Domino, se possidere, ut colli-

colligitur ex L. 47. de Usucap. ibi: *si emptam rem mihi procurator, ignorante me, meo nomine apprehenderit, quamvis possideam, eam non usucipiam; quia ut ignorantes usuceperimus, in peculiaribus tantum rebus receptum est.*

1020. Duo adhuc in presenti quaeri possunt; primum est, an, si is, per quem possessionem, hanc & ego amittam? 2. an jus separari possit à mera facultate, vi cuius mihi fas est, v. g. per alienum fundum ire? ex alieno fonte aquam ducere? &c. Ad 1. Resp. negativè; & dico cum Proculo Jurisconsulto contra Sabinum, & Africanum, possessionem à me retineri; cum ad hoc sufficiat, solus animus post semel acquisitam possessionem; hanc Proculi responsum L. 31. ff. de dolo relatum, Justinianus Imperator approbavit L. ult. C. h. t. ibi: *ex libris Sabinianis quaestionem in divinas nostri numinis aures relatas tollentes definimus, ut sive servus, sive Procurator, vel Colonus, vel Inquilinus, vel quispiam alius, per quem licentia est nobis possidere, corporaliter namque possessionem. Cujuscunque rei dereliquerit, vel alii prodiderit, desidia forte, vel dolo, ut locus aperiatur alii, eandem possessionem detinere, nihil penitus Domino praedicti generetur; ne ex aliena malignitate alienum damnum emergat, &c.*

1021. Ad 2. Resp. fas, & jus separari posse. 1. ex c. omnis. 2. dyl. 1. ibi: *fas, lex divina est; jus, lex humana; transire per agrum alienum, fas est; jus non est.* Unde S. Aug. relatus c. fin. 23. q. 2. notandum, inquit, quemadmodum iustabellula gerebantur à filiis Israel contra Amorrhæos; innoxius enim transitus denegabatur, qui iure humane societatis aequissimo patere debebat; & can. 1. caus. 6. q. 3. habetur, *per alienam messem transeuntem, falcem quidem mittere non debere, sed manu spicas conterere, & manducare posse, & L. in summa. §. item Varus, ff. de aqua, & aq. plu. eleganter dicitur, quod alteri prodest, & tibi non nocet, id aequitate ipsa suggerente permittendum esse, licet iure deficiamus.* Cujus ulterior ratio est, quia aliud est, actum aliquem exercere iure sibi competente; aliud non prohiberi ab ejus exercitio innoxio. Hinc multa permittuntur, & amicis, fas est in rebus nostris agere; quæ, si iure prætenderent, illis interdicerentur.

ARTICULUS III.

Quot modis possessio amittatur?

1022. Procedit quaestio primum de amissione possessionis rerum immobilium; 2. mobilium & corporalium; 3. iurium incorporalium; notandum, in controversia, num possessio amittatur solo animo; debere intelligi de animo, seu voluntate, rem non habendi tanquam suam, & quidem externe manifestato; cum hic agamus de amissione modo humano, & de se in iudicio probabili; leges enim nihil disponunt de actibus mere internis, & sola mente retentis. Porro, si talis animus, seu voluntas solum conditionata, non autem pura sit, nihil operabitur, ut possessio amissa judicetur pendente adhuc conditione; quia quod non est, sed tantum esset, nihil operatur, sed operaretur, si existeret.

1023. Quaestio igitur. 1. est, an, qui possessionem alicujus rei, legitime acquisitam, & deinde rem vel tantum civiliter, non vero naturaliter etiam per alium; aut utroque modo possidet, solo animo possit amittere possessionem? Resp. quod sic ex L. 1. §. 4. ff. h. t. ibi: *cum Maritus, ubi noluit possidere, protinus amiserit possessionem, & L. 3. §. 6. ibi: itaque, si in fundo sis, & tamen nolis eum possidere, protinus amittas possessionem.* Igitur amitti & animo solo potest, quamvis acquiri non potest.

1024. Difficultas est de casu, quo possessor alteri ex bono affectu cedit possessionem, eoque distincte significato exterius? Resp. distinguendum, an affectus sit absolutus sic, ut nec tacite imbibat conditionem, si alter acceptet; vel secus? etsi primum? affirmandum est; si secundum? negandum; ratio primi est, quia in eo casu deficit animus absolute; in secundo autem, secus, si deficiat conditio, nimirum alterius acceptatio.